

Věc C-164/24

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

1. března 2024

Předkládající soud:

Administrativen sad Veliko Tarnovo (Bulharsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

20. února 2024

Žalobkyně ve správním řízení:

„Cityland“ EOOD

Žalovaný

Direktor na direkcija „Obžalvane i danačno-osiguritelna praktika“ –
Veliko Tarnovo

USNESENÍ

[omissis]

Město Veliko Tarnovo

Správní soud Veliko Tarnovo (Administrativen sad Veliko Tarnovo) [omissis]

po přezkumu správního řízení č. 815/2023 [omissis]:

Toto správní řízení bylo zahájeno na základě žaloby podané společností EOOD „Cityland“ [omissis] proti akt za deregistracija po ZDDS (rozhodnutí o výmazu z registru DPH) č. 040992203779246/27.09.2022, které vydalo Územní ředitelství Veliko Tarnovo Národní agentury pro veřejné příjmy (Teritorialna direkcija na Nacionalnata agencija za prichodite Veliko Tarnovo), jakožto orgán příslušný pro veřejné příjmy, a bylo potvrzeno rozhodnutím č. 120/19.12.2022 ředitele ředitelství „Opravné prostředky, daňová agenda a záležitosti sociálního pojištění“ (direktor na Direkcija „Obžalvane i danačno-osiguritelna praktika“ Veliko Tarnovo. Tímto rozhodnutím byla zrušena registrace této společnosti v registru DPH. S ohledem na meritorní rozhodnutí v projednávané věci soud shledává, že

pro správné rozhodnutí sporu je zapotřebí závazný výklad ustanovení unijního práva, k čemuž soud považuje za nezbytné předložit z úřední povinnosti Soudnímu dvoru Evropské unie na základě čl. 267 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

I. Účastníci řízení

1. Žalobkyně – EOOD „Cityland“ [*omissis*],
2. Žalovaný – ředitel Ředitelství „Opravné prostředky, daňová agenda a záležitosti sociálního pojištění“, dále jen „ředitel“.

II. Předmět řízení

Rozhodnutí č. 040992203779246/27.09.2022 o vyřazení z registru DPH, které vydalo Územní ředitelství Veliko Tarnovo Národní agentury pro veřejné příjmy (Teritorialna direkcija na Nacionalnata agencija za prichodite Veliko Tarnovo), jakožto orgán příslušný pro veřejné příjmy, a jímž byla zrušena registrace společnosti v registru DPH.

III. Skutkový stav

III.1. EOOD „Cityland“ je obchodní společnost, která do roku 2019 podnikala ve stavebnictví.

III.2. Společnost byla v roce 2022 podrobena kontrole a po prověření všech poskytnutých podkladů a kontrole daňového účtu a účtu sociálního pojištění osoby povinné k dani zjistil orgán příslušný pro veřejné příjmy, že docházelo k systematickému porušování povinností vyplývajících ze zákona o DPH spočívajícímu v tom, že v době od 1. září 2013 do 30. června 2018 nebyla odvedena přiznaná DPH za celkem pět zdaňovacích období.

III.3. Tato skutečnost byla uvedena jako důvod pro zrušení registrace v registru DPH podle čl. 176 bodu 3 ZDDS a bylo vydáno napadené rozhodnutí o výmazu z registru DPH.

III.4. V rozhodnutí ředitele Ředitelství „Opravné prostředky, daňová agenda a záležitosti sociálního pojištění“ Veliko Tarnovo se uvádí, že nezaplacené dluhy na DPH činí 4 144,59 BGN za zdaňovací období září 2013, 0,46 BGN za zdaňovací období květen 2017, 365,50 BGN za zdaňovací období březen 2018, 49,66 BGN za zdaňovací období duben 2018 a 27 506,73 BGN za zdaňovací období červen 2018. Společnost tvrdí, že přiznaná a nezaplacená daň vyplývá z vydaných faktur společnosti EOOD „Terem – Ivajlo“, které nebyly uhrazeny, a je o nich vedeno soudní řízení. Na námítku společnosti provedl příslušný orgán další důkazy a konstatoval, že dluh na DPH byl uhrazen dne 27. října 2022, přičemž je nezbytné uhradit úroky ve výši 6 264,01 BGN.

IV Příslušné právní předpisy

Vnitrostátní právo

Použitelným zákonem je zákon za danak varhu dobavenata stojnost (zákon o DPH, dále jen „ZDDS“)

Článek 89 ZDDS zní: „[(1)] (pozměněný – DV č. 105 z roku 2014, v platnosti od 1. ledna 2015) Jestliže je za zdaňovací období dosažen výsledek v podobě odváděné daně, je registrovaná osoba povinna uhradit tuto daň ve lhůtě stanovené pro podání přiznání k dani z přidané hodnoty za toto zdaňovací období na účet příslušného Územního ředitelství Národní agentury pro veřejné příjmy ve prospěch státního rozpočtu.

(3) ([*omissis*] DV č. 98 z roku 2018, v platnosti od 1. ledna 2019) Daň je považována za odvedenou k datu, k němuž byla částka připsána na účet uvedený v odstavci 1.“

Článek 106 ZDDS zní: „(1) Zrušením registrace (výmazem z registru) ve smyslu tohoto zákona je postup, na jehož základě po výmazu z registru již daná osoba není oprávněna účtovat DPH ani provádět odpočet daně odvedené na vstupu, s výhradou výjimek stanovených tímto zákonem.

(2) K výmazu z registru dochází:

1. na návrh registrované osoby, pokud je dán důvod pro – nutný nebo dobrovolný – výmaz z registru;
2. na návrh orgánu příslušného k výběru veřejných příjmů, pokud
 - a) zjistil existenci důvodu pro povinný výmaz z registru;
 - b) je splněna podmínka stanovená v článku 176.“

Článek 125 ZDDS zní: „(1) (pozměněný – DV č. 105 z roku 2014, v platnosti od 1. ledna 2015, [pozměněný – DV], č. 14 z roku 2022, v platnosti od 18. února 2022). Za každé zdaňovací období podává osoba registrovaná podle článků 96, 97, 97a, 99 a 100 odst. 1 a 2 daňové přiznání na základě účetních podkladů uvedených v článku 124.

(4) Daňové přiznání uvedené v odstavci 1 se podá i tehdy, pokud nemá být odvedena nebo vrácena žádná daň, jakož i v případech, kdy registrovaná osoba v tomto zdaňovacím období neobdržela žádná dodání zboží ani neuskutečnila žádné nákupy či dovozy.

(5) Daňová přiznání uvedená v odstavcích 1 a 2, jakož i účetní podklady uvedené v odstavci 3 musí být předloženy do 14. dne měsíce následujícího po zdaňovacím období, kterého se týkají.“

Článek 176 ZDDS zní: „Orgán příslušný pro veřejné příjmy může odmítnout nebo zrušit registraci osoby, která:

[*omissis*]

3. systematicky neplní své povinnosti vyplývající z tohoto zákona;

[*omissis*]“

Článek 1 odst. 1 zakon za lichvite varchu danaci, taxi i drugi podobni daržavni vzemanija (zákon o úrocích z daní, poplatků a jiných podobných veřejnoprávních pohledávek) stanoví: „Daně, poplatky, odvody ze zisku, příspěvky do rozpočtu a jiné podobné veřejnoprávní pohledávky, které nebyly uhrazeny ve lhůtě pro dobrovolnou platbu, nebyly zadrženy či byly zadrženy, ale nebyly včas uhrazeny, budou inkasovány s připočtením zákonných úroků.“

Článek 209 danačno-osiguriteln procesualen kodeks (zákon o daňovém řízení a řízení ve věcech sociálního zabezpečení) stanoví: „(1) Vymáhání veřejnoprávních pohledávek je přípustné na základě zákonem stanoveného právního aktu, kterým se určuje existence pohledávky.

(2) Vymáhání pohledávky se provádí na základě:

1. kontrolního výměru, nezávisle na tom, zda proti němu byl podán opravný prostředek;
2. přiznání, které podává osoba povinná k dani, v němž uvede svou vypočtenou daňovou povinnost nebo dlužné povinné příspěvky na sociální pojištění

[*omissis*]“

Unijní právo

Ustanovení směrnice Rady 2006/112/[ES] ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.

Podle článku 203 směrnice 2006/112 [*omissis*] je daň z přidané hodnoty povinna odvést každá osoba, která uvede tuto daň na faktuře.

Podle článku 206 směrnice 2006/112 [*omissis*] zaplatí každá osoba povinná k dani, která je osobou povinnou odvést daň, při podání přiznání k dani podle článku 250 čistou výši daně. členské státy však mohou pro odvedení této daně určit jiný den nebo mohou požadovat předběžné splátky.

Podle čl. 213 odst. 1 směrnice 2006/112 [*omissis*] oznámí každá osoba povinná k dani zahájení, změnu nebo ukončení činnosti, kterou vykonává jako osoba povinná k dani.

Podle článku 273 směrnice 2006/112 [omissis] mohou členské státy uložit další povinnosti, které považují za nezbytné k správnému výběru daně a k předcházení daňovým únikům, dostojí-li požadavku rovného zacházení s domácími plněními i plněními mezi členskými státy uskutečňovanými osobami povinnými k dani, a za podmínky, že tyto povinnosti nevedou při obchodu mezi členskými státy k formalitám spojeným s překračováním hranic.

Možnost stanovená v prvním pododstavci nemůže být využita k ukládání dodatečných fakturačních povinností nad povinnosti stanovené v kapitole 3.

Judikatura

Ohledně možnosti stanovené v ZDDS zrušit z moci úřední registraci osoby povinné k dani, která neplní povinnosti vyplývající z tohoto zákona, judikatura použitelnost tohoto ustanovení nezpochybňuje a v každém jednotlivém případě zkoumá, zda jsou splněny stanovené podmínky. Druh a okamžik porušení práva nejsou důvodem pro zrušení správních rozhodnutí.

Předkládajícímu soudu není známa žádná judikatura Soudního dvora Evropské unie, která se zabývá výkladem č. 213 odst. 1 a článku 273 směrnice 2006/112 [omissis] ve vztahu k výmazu osoby povinné k dani z registru z moci úřední.

VI. Hlavní argumenty účastníků řízení

Oba účastníci řízení uvádí argumenty týkající se systematického porušování – ve více než třech případech – čl. 89 odst. 1 ZDDS z důvodu nezaplacení přiznané DPH.

VII. Odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Vzhledem k tomu, že směrnice 2006/112 [omissis] nestanoví žádnou možnost vyloučit osoby povinné k dani ze systému daně z přidané hodnoty, ani jako opatření boje proti podvodům, vyvstává první otázka, kterou předkládající soud nedokáže zodpovědět, a to v tom smyslu, zda taková možnost porušuje unijní právo.

Skutečnost, že orgány příslušné pro veřejné příjmy provedly výmaz společnosti z registru více než čtyři roky po posledním protiprávním jednání, vyvolává otázku, jaké dopady toto opatření má a zda by měly existovat časové hranice a omezení vzhledem k druhu protiprávních jednání, kterých se osoby povinné k dani dopustily. Platné právo nevyžaduje úplný přezkum jednání osoby povinné k dani, aby bylo možné dospět k závěru, že jsou ohroženy daňové příjmy a že existují pochybnosti o tom, že je zapojena do daňového podvodu. Tři formální porušení ustanovení o DPH, mezi jiným opožděné podání daňového přiznání, opožděná platba dlužné daně, opožděné vystavení faktury atd. postačují pro

vyločení dotčené osoby ze systému daně z přidané hodnoty. Ze spisu vyplývá, že je posuzována systematická povaha protiprávních jednání po delší období téměř deseti let (k prvnímu porušení došlo v roce 2013) a že při hodnocení systematické povahy je přihlíženo dokonce i k nepatrným částkám (např. nezaplacená DPH za rok 2017 činila 0,46 BGN). Podle názoru předkládajícího soudu je proto nezbytné, aby Soudní dvůr, který je příslušný pro výklad, vyjasnil, zda je chybějící individualizace jednání, která vedla k výmazu z registru, v souladu se sledovaným cílem boje proti daňovým podvodům a se zásadami právní jistoty a proporcionality.

Podle názoru předkládajícího soudu je navíc nezbytné zodpovědět otázku, zda je výmaz z registru při nezaplacení přiznané DPH v zákonem stanovené lhůtě v přiměřeném poměru k protiprávnímu jednání, pokud osoba povinná k dani musí podle zákona uhradit úroky z prodlení.

Na základě výše uvedeného přijal Správní soud Veliko Tarnovo (Administrativen sad Veliko Tarnovo) [*omissis*] toto

USNESENÍ:

Soudnímu dvoru se na základě čl. 267 prvního pododstavce písm. b) SFEU předkládá žádost o rozhodnutí o následujících předběžných otázkách:

1. Je čl. 106 odst. 2 bod 2 písm. b) a čl. 176 bod 3 zákona o DPH v rozporu s čl. 213 odst. 1 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty?
2. V případě kladné odpovědi na první otázku: Má čl. 213 odst. 1 směrnice 2006/112/ES Rady ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty přímý účinek?
3. V případě záporné odpovědi na první otázku: Připouští čl. 213 odst. 1 a článek 273 směrnice Rady 2006/112 ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, jakož i zásady právní jistoty a proporcionality vyloučení ze systému daně z přidané hodnoty za formální porušení práva, aniž se přihlíží k okamžiku, kdy došlo k tomuto porušení, jeho druhu, dalšímu jednání osoby a k existenci dalších subjektivních okolností, jako je obchodněprávní spor o dlužnou daň, která nebyla uhrazena včas?
4. V případě záporné odpovědi na první otázku: Připouští čl. 213 odst. 1 a článek 273 směrnice Rady 2006/112 ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty a zásada proporcionality vyloučení ze systému daně z přidané hodnoty současně s výběrem úroků z prodlení z důvodu opožděné platby přiznané daně, aniž je orgán příslušný pro veřejné příjmy povinen zkoumat druh a povahu činnosti společnosti, jakož i její jednání jako osoby povinné k dani a závažnost každého z navržených opatření?

[*omissis*]

PRACOVNÍ DOKUMENT